

Náhlé příhody břišní

Náhlé příhody břišní (NBP, *abdomen acutum* - doslova "akutní břicho") jsou závažná onemocnění projevující se typicky **bolestí břicha**, jež vznikají náhle, z plného zdraví a mají **velice rychlý průběh**. Bez včasné léčby mohou člověka ohrozit na životě. Důležitým kritériem pro následnou léčbu je rychlé, avšak přesné určení základní diagnózy. Veškerá vyšetření se musí provádět důkladně a systematicky.

Rozdělení náhlých příhod břišních

Úrazové NBP

- ruptura parenchymatózních orgánů (hemoperitoneum)
- perforace dutých orgánů
- forma smíšená

Neúrazové NBP

- zánětlivé (ohraničené na orgán/s přechodem do okolí, difúzní peritonitida)
- ileósní (mechanický/neurogenní/cévní ileus)
- cévní - žilní trombóza, arteriální embolizace, krvácení do GIT

Symptomatologie

- bolest
- subfebrilie, popř. febrilie
- tachykardie, tachypnoe
- nauzea, zvracení
- vzedmutí břicha
- tuhá, napjatá břišní stěna
- poloha pacienta
- poruchy odchodu plynů a stolice

Základní vyšetření

Anamnéza

- NO - rozvoj a charakter obtíží, doba vzniku obtíží
- Nemoci, operace, traumata
- AA
- FA
- OA
- SA, PA
- GA - u žen

1. přímá - převzatá od pacienta
2. nepřímá - převzatá od rodiny, záchranářů, přátel...

 Podrobnější informace naleznete na stránce Anamnéza.

Klinické vyšetření

Pohled

- vždy vyšetřujeme celé břicho, od prsních bradavek až po tříselné vazy (známky kýly)
- pozorujeme úroveň břicha - zda je vzedmuté či propadlé
- všímáme si ran, podlitin, jizev
- pozorujeme peristaltické vlny
- pozorujeme dechovou vlnu
- konfigurace břicha

Pohmat

- vyšetřovat začínáme na protější straně od bolesti
- zjišťujeme svalové stažení, rezistenci a bolestivost
- hranice jater a sleziny
- povrchový pohmat celou rukou, pohmat 1 či 2 prsty, hluboký pohmat

Poklep

- diferencovaný bubínkový
- bubínkový
- temný
- všímáme si bolestivého poklepu

Poslech

- ticho
- nepravidelné ozvy
- usilovná peristaltika
- zvuk padající kapky
- šplíchot

 Podrobnější informace naleznete na stránce Vyšetření břicha.

Vyšetření per rektum

- okolí anu
- bolest
- tonus svěrače
- stolice
- krvácení

 Podrobnější informace naleznete na stránce Vyšetření per rectum.

Paraklinické vyšetření

- RTG – použití kontrastní látky / nativní snímek břicha (vestoje)
- UZ
- CT
- koloskopie
- EKG
- laboratorní vyšetření – moč, krevní obraz, hematokrit, sedimentace, biochemie

Odkazy

Související články

- Objektivní příznaky náhlých příhod břišních
- Subjektivní příznaky náhlých příhod břišních
- Diferenciální diagnóza zánětlivých a ileózních NPB
- Náhlé příhody břišní v gynekologii
- Náhlé příhody břišní u dětí
- Diferenciální diagnostika ileózních stavů
- Druhy bolestí u NPB

Externí odkazy

- **AKUTNE.CZ** Náhlá příhoda břišní – interaktivní algoritmus + test (<http://www.akutne.cz/index.php?pg=vyukove-materialy--rozhodovaci-algoritmy&tid=147>)

Použitá literatura

- ZEMAN, Miroslav a Zdeněk KRŠKA, et al. *Chirurgická propedeutika*. 3. vydání. Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3770-6.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka, et al. *Ošetřovatelství v chirurgii II*. 1. vydání. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3130-8.
- KELNAROVÁ, Jarmila, et al. *První pomoc II : Pro studenty zdravotnických oborů*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2007. 184 s. ISBN 9788024721835.